

Діло

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Кonto почт. шлани. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рухомі не авертаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краю 4.50 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 3 шв. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 15
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
100 ш. — Зміна адреси 1 дол.

Телеф. Редакції 49-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

III. Народний Зїзд.

Львів, 27. грудня 1928.

Повних два дні (24 і 25. грудня) радий у Львові Народний Зїзд, найвищий установчий орган Українського Національно-Демократичного Об'єднання. Від останнього зїзду (антостад 1926 р.) минуло два роки з накладом. За той час довелося партії перебороти немало труднощів у своїй політичній праці, але, не зважаючи на те, всіла вона вписати багато додатних позитивів до свого білнсу.

Зїзд займався перш за все підсумками дволітнього дорілку партії, а далі намічував програму і шляхи на найближчих два роки.

Партії довелося за останній звітний період перебути дві незвичайно важкі виборчі кампанії, а саме вибори до громадських рад у 1927 р. і вибори до польських законодавчих установ на початку 1928 р. Не зважаючи на нечувані атаки, наклепи та взагалі не зважаючи на всі найікчемніші методи й засоби боротьби, якими послуговувалися противники Нац. Об'єднання з українського і чужого середовища проти нього, воно вийшло з обох кампаній побідно.

На парламентарній арені повели представники партії принципіальну політику, тримаючись своїх національних і програмових позицій. Тому нічого дивного, що як у часі виборів так і по них, на парламентарній арені всі противники нашої національної еманіпації спрямували свої удари проти Українського Національно-Демократичного Об'єднання та його репрезентації. Гасла про знищення УНДО, про його дискредитацію в очах українських виборців і взагалі в очах всього українського народу лунають нині так само крикливо як на сторінках всієї польської преси так і радянської. І польські і більшовицькі державні мушкетери реагують нині поденервовано на те, що робить і що каже світові про свої політичні завдання УНДО.

Що це значить? Це значить, що партія стала нині першорядним чинником у політичному житті нашого народу, здобула великанський моральний капітал та сильно закріпила свій престиж на зовні, як єдиний висловник всенародної української політичної думки.

Це ствердив Народний Зїзд, аналізуючи останню дворічну добу в житті та діяльності партії. І ствердив слушно! Бо поміняючи те, чи якесь там інша партія або група згодиться з тим, чи ні, то нам слід підкреслити, що Українське Національно-Демократичне Об'єднання стало нині не тільки висловником суто національної політичної думки, але й гегемоном українського національно-політичного життя взагалі.

За ці поважні успіхи удостоївся партійний провід не тільки конвенціонального вислову довіри від Народного Зїзду, але й широкого одностайного признання та подяки. Це теж слід особливо підкреслити. Ні одного слова критики про минулу політичну працю партії ми на зїзді не мали нагоди почути.

Народний Зїзд не тільки одобрив і апробував усю дотеперішню політику, але й рішив і зобов'язав повин Центральний Комітет до того, щоб ця політика на будуче була та-

кою самою принципіальною та принципіальною, як була досі, щоби вона не тільки випливала в цілості з партійної програми, але й у наслідках все ту програму скріплювала та актуалізувала.

Самі наради Зїзду виважені незвичайно солідно підготованими та глибоко продуманими рефератами, що всесторонньо змальовували та аналізували наше національне положення і національну політику, а далі робили вони незвичайно докладне враження ще й тим, що рівень дискусії над усіма рефератами був дуже високий. Особливож виступи членів партії селян свідчили про незвичайну інтелігенцію та високий культурний рівень і що найважливіше то про велике політичне вироблення нашого селянства.

Цей третій з черги Народний Зїзд замикає, що так скажемо, світлу сторінку в житті партії. Ця обставина, що в часі наради всі майже промови звертали особливу увагу та сильно підкреслювали вагу буденної органічної праці в нашому житті та широко обговорювали методи цієї праці, дає нам запоруку, що Українське Національно-Демократичне Об'єднання входить у нову добу своєї діяльності з твердою постановою про зреалізування важкої але вдалої праці над закріпленням і розбудовою своєї організаційної бази, ще більшою популяризацією і актуалізацією своєї програми та ще міцнішим закріпленням свого поважного престижу на зовні.

Хід нарад першого дня на Народньому Зїзді.

Число „Діло“ з 26. грудня зайняло львівське Староство Гродське і тому наші читачі не матимуть змоги познайомитися з ходом нарад Народнього Зїзду з першого дня. Щоби виповнити цю недостачу, подіємо кілька рідків про них.

В понеділок 24. грудня п. р. в 10 год. ранку відкрив голову УНДО д-р Дм. Левицький Народний Зїзд, тобто партійний конгрес Об'єднання у великій залі Муз. Т-ва ім. Лисенка та зарядив вибір президиуму. До президиуму Зїзду ввійшли: сен. д-р А. Горбачевський як голова, пос. д-р Загайкевич, п. Люберський (Грушевський), д-р О. Марітас, о. шамб. Цегельський (Каминка Струмилова), Назарчук (Дубно), сен. Кисельська і селянин Скаксі як заступники, а Мих. Ліпак (селянин з Рогатинщини) і д-р В. Горбоний як секретарі.

Велику промову про політичне положення українського народу англослова голова УНДО д-р Дм. Левицький.

Організаційний звіт складав а. о. генер. секретаря д-р Л. Малакушка.

Ред. В. Мудрий англослова обширний реферат на тему: Ми і наше українське середовище.

По тім рефераті заряджено обідню перерву. Сіда замітити, що ранком вибрано ще комісію матку з 11 членів.

По перерві англослова реферат пос. Цегельського на тему: Теперішнє політичне положення в Польщі та політично-організаційні завдання партії.

По тім рефераті відбулася дискусія над усіми досі англословними рефератами і оголошеними до них резолюціями.

В міжчасі радилася комісія-матка, що починала свою роботу біля 6 год. поволудня. В год. 7. відбулися вибори нового Центрального Комітету і Партійного Суду. По виборах дискусія продовжувалася

до год. 9.40 вестером. По тім прийнято одностайно всі запропоновані до виготовлення того дня реферати резолюції.

Справлення позбірки: У вторащньому списку членів Партійного Суду видруковано під порядковим числом 51 Борис Охримович, а має бути: Борис Козубський.

Боротьба за суд.

Нове Село, пов. Збараж, 21. XII. 1928.

Розпорядком міністра справедливості з 29. листопада 1928, оголошеним у „Вістнику Законів“ з 11. грудня 1928 р. ч. 99 поа. 891, знесено повітовий суд в Новому Селі, прилучаючи до пов. суду в Збаражі громади: Добромірку, Гущани, Янівці, Ломівку, Оболівку, Сухавці і Шельники, а до пов. суду в Підволочиську громади: Голотки, Голошинці, Гвиляці, Великі, Гвилячки, Клебанівку, Климківці, Копиляки, Козари, Мелна, Нове Село, Палачинці, Пенківці, Просівці, Скорики, Терпівівку, Топи, Воробівку і Шасівку і то з днем 31. грудня п. р.

Цей розпорядок видано на основі § 2 закону з 11. червня 1868 В. а. д. ч. 30 про організацію повітових судів судеречно саме з постановою цього параграфу, котрий постановляє, зирваючи таке: „Там, де цього вимагають місцеві або комунальні відносини, може міністр справедливості шляхом розпорядку по зазначеній оклії дотичного правового союму прилучити громади або двірські общари до інших судових округів, поділяти обширні судові округи, дити разом повіти, або зарядити зміну дотеперішнього оєдну уряду“.

В даному випадку нема ні одної річної причини, що оправдувала би знесення суду. Істотною від більш як шістдесятти. Передовсім промовляють за задержанням суду в Новому Селі місцеві і комунальні відносини. Нове Село, поділене більше-менше по середині судової округи, є віддалене від найближчої повітової станції 24 км. В цій округі нема тепер ні одної мурованої дороги, а залізничні шляхи є значно віддалені від судової округи і доступ до неї округи є дуже тяжкий, а в часі осінніх або весняних розтопів та епічних злив майже неможливі. Округа має 25 громад з числом населення 34.000, цього кдобробського і майже англослова українського. Найближче віддалення поодиноких громад від Нового Села знесило 1 кілометр, найдалше — 14; тепер буде виносити найменше 9, найбільше 24. До суду в Збаражі придалено тепер 7 громад з числом населення около 7.000, до Підволочиська 18 громад з числом населення близько 24.000. В додатку суд у Підволочиську не має відповідного приміщення, де має оєдні судовий арешт і до відбуття кари треба йти далше близько 30 км. до Скалата. Вийде таке, що засуджений на добу арешту, муштиме мандрувати пера до Скалата понад 40 км. і тільки назад і попри день арешту страпити зотри дні на дорогу там і назад.

Скасування повітового суду в Новому Селі приносить велику матеріальну шкоду для місцевого населення і тому проти цього скасування записали всі громади й вислали в англослови ч. р. а. вістку про камір скасування суду меморіал з підписами й печатами всіх 25 громад округи та оєдному депутатів до міністерства справедливості. В депутатів була більшість польсько-селян і ні проводили поєдн з 1-м Бойсом. Депутатів заспокоює і задоволює, що суду в Новому Селі не будуть засудити. Таке саме задово-

лення дав мн. Мейнгоф і зявент. Цара Захєнц“ з. 99 зявент на комісії бодженту міністерства справедливості. Пос. Ромарин вже в три дні по поа. „Вістника Законів“ ч. 99 зявент на комісії бодженту публічно казачи, що говорити в порозумінні з мн. Мейнгофем і Царем, що ні один пов. суд у Східній Галичині не буде скасований, що вишеними головами потвердили „ба присутні дотеперішній“.

День 31. грудня оз плечима, а досі нема вишого заріажєння, де аріжєнє бодженту урядовий. А в трьох судах, дитьох капітальних урядовий і цілий ряд інших судових функціонерів, не кажучи про нотарі і двома жовітими конспієнтами та про трьох адвокатів. У люті морози зявенто просто з дотеперішнього оєдну 22 родини, що не зявент, не зявент лат для себе в повому місці оєдну.

Не диво, що на таке заріажєння пруріжєнє населення цілої судової округи без ріжєнє національності і для протесту проти скасування суду скандало велике віче до сали Народнього Дому на неділю 16. грудня п. р. та запросило на це віче послів з тернопільської виборчої округи: д-ра Степана Барана, д-ра Ладика і Геліра. На віче прибули послів д-р Баран і д-р Ладика. Не зважаючи на мороз і замєтєлє прибули на віче відпорушники всіх 25 громад округи числом понад тисячу душ, так, що велика сядє не могла всіх примістити і більшість учасників остала на дворі. У вічу зявент участь українці, поляки — між ними майже всі козловісткі — і жиди. Віче відкрив господар з Нового Села п. Андрій Бергун і на його пропозиції покликано до президиуму віча: Владислава Попеля, поляка-господаря з Добромірки, жиди Якова Каганова й українця д-ра Ладика Сеніка з Нового Села. Реферат проти скасування суду англослова українськ п. Дмитро Ладика, господар з Сухопець, потім промовляв посол д-р Баран, що анказав ріжєву і юридичну нестійкість розпорядку про скасування суду, вказуючи на політичний характер цього заріажєння, а саме, що про це старалося з польських національних мотивів кілька польських діячів з Новосєлєччини, як пт. Конський і Малахєвський, при помочі одинокого посла Ярузєвського. Аргументи д-ра Барана віддержали оєдну з своїм промови пос. д-р Ладика, потім на знесення д-ра Сеніка присутні одностайно ухвалили резолюції з протестом проти скасування суду і з домагаєнням до міністра справедливості помістити суд в Новому Селі. Віче ухвалило рівночасно просити обох присутніх послів д-ра Барана і д-ра Ладика, поробити в тім справі відповідні заходи на парламентарній арені.

Обширні резолюції в шланьому тексті переслано телеграфічно до президенти республіки до президєра Бартерта мн. Мейнгофца, віцє-міністра Цара, марш. Дашинського і марш. Шванського, до всіх сенаторних клубів, до представників і референтів союмою правничої комісії та до редакцій деяких єврейських газет, котрі переслали резолюції вже помістивши в зїзді і в цей спосіб спонсєривали з аріжєнє домагаєння населення Новосєлєччини.

Відомо боротьба між союмою і правительством у справі відмінення декрету президента з 6. лютого 1928 про устрєп загальних судів, що не зявент на союмою ухвалу про відмінення цього закону по ріжєні 1929 р. задала відпорушності сенатської ухвали увідє з життя вже з днем 1. січня 1929, відміється також і на справі, суду в Новому Селі. Нема майже ангальє, щоби міністерство справедливості зявент казав снє розпорядку з 29. листопада п. р. що його зявент на оєдні оєдні дотеперішній і на оєдні арт. 222

закон з 6. листопада 1928. треба буде внести деякі нові роки проект закону на реєстраційний правового суду в Новому Селі, як цього законодавчо змалюється ціле місто населення.

Український Союзний Клуб (УНСО), український депозитний фонд, поставив для 18 грудня в р. внесок з собою, що означає міністра справедливості, щоб він знову міг свій депозит з 29 листопада в р. про створення правового суду в Новому Селі. Внесок цей передав союзу до союзової комісії правничої, але він буде безпосередньо з огляду на те, що з 1 січня 1929 відріє в життя декрет про організацію суду загальних з урахуванням, як сказано вище. Український Союзний Клуб буде змушений зголосити в союзи вже в січні 1929 р. законопроект про створення правового суду в Новому Селі для тих громад, що досі належали до православної правосудної суду.

Страшні цифри.

Скільки видано на алкогольні напитки.

У Львові сайтувала саме 10-денний курс алкогольної. На курс випало лише кілька польських громадянств, головне польська молодь — обох полов і богемний дарт, дуконний семінар, закупи ним дошкі великого розуміння безпеки алкоголю і потреби боротьби з ним. На жаль, українців було так мало, що навіть не прихилилися до цих годин, бо жевон 20—25 ученими і ученими українськими шила. Велика шкода, бо можна було дідати багато інструкцій. Але відома, що ми все не приймаємо дурної заміни: „Якщо то буде“.

Всі присутні клали великий натиск на лише на освітленні хоробливих провон життя алкогольним, на необхідності шовди в організації дітей алкогольних, а не також на складанні закреслених нації алкогольних. В Польщі присвячують річно один мільярд золотих, але зато з 100 тисяч бачилися і 100 тисяч дітей (діти, вчителі та зовні хорки). Тому провідники закладали всіх невідомо-учасників курсу, щоб вони в їх своїй боротьбі почали або зараз дослідити і шовдату боротьбу з алкоголем та його матеріальними і моральними засадами. Підприємство, що в поширенні абсолютного руху в Львові і в Львові, „Львів був і буде зареєстрований“. Нам, розуміється, не треба про це й сумніватися, якщо ми будемо далі загля-

дати до чарки так, як досі, і викидати річно 250 мільонів зол. в бозото (стільки проливає наш народ річно).

Справді вже найближчий час виступити всім здоровим думкою українцям до боротьби з алкоголем і його всіми наслідками і вже на цей рік закупили на Радію Св. Миколи в „Міській Школі“ карти, які будуть від алькогольних прибутків в чл. с. ш.

На основі статистичних даних одного з присутніх є вже деякі громади в Польщі, в яких громадяни загальним голосуванням добились від уряду замінення горном і заборони продавати в цих селах алкоголь. І так у львівському воєвідстві є таких громад 108, у станіславському 18, у тернопільському 4, у брацлавському 7, у шльонському 4, у поморському 2, у варшавському 1. Разом є таких громад 162. З тих цифр бачимо наглядно, що цей аборигенський рух шириться найбільше в українських громадах Галичини. Це наслідок несправедливої праці наших ідейних робітників, головних української гімназії в Рогатині і її протекторським органом „Ми Молоді“.

М. Х.

Свято ремісничої молоді.

Відкриття секції опіки над ремісничою молоддю при Т-ві „Зоря“.

В неділю 23. ц. м. відбулося свято відкриття секції опіки над ремісничою молоддю в гарно відновленій будівлі Т-ва „Зоря“ у Львові. Секція ця існує при Т-ві „Зоря“ вже нім літ, але щочоно тепер залучили зусилля та енергію праці теперішнього відділу Т-ва „Зоря“, а головне його голови п. Геваконі, починає провадити більшу діяльність між ремісничою молоддю.

Салю, прикрашену бюстом Шевченка, вивисила ремісничою молодді і гості до борту. На сцені море голів. Очі присутніх звертаються на пластунів-ремісників, на малу, молодельку оркестру українських робітників при Т-ві „Зоря“. Свято почалося оркестром відгравання гімну „Боже, Великий, Єдиний“ і гарним маршем. На лавках присутніх грає оркестр усього і радість. Цей перший концерт одиницею, на жаль, української оркестри у Львові відієв молодельським гімнастичним ансамблем зовсім добре. Якщо музиканти допрацюють своїм дольом над собою, то оркестра „Зорі“ можна вже в весну зустрітати на наших фестивах і на різних зібраннях.

Опівдя голова „Зорі“ Геваконі похитав

гостей, у першу чергу представників преси і ширими словами злив ремісничу молоддю до агуртування в секції.

Другий доповідач, проф. Похмуревський, широкими словами вказав на необхідність організації ремісничої молоді на широким кругами українського громадянства, так і самою молоддю та українськими майстрами-ремісниками. Ми, говорив доповідач, мусимо довести всіх до того, щоб малпавити у сім українську молоддю організувати й освідити наочно і до значити її на озидних ремісництві. Не зміємо нашою алоційною байдужістю до своєї української ремісничої організації довести до цієї сумної дійсності, що лише коло 100 осіб української ремісничої молоді у Львові є об'єднаних і організованих в Т-ві „Зоря“. Німш величезна більшість української ремісничої молоді (на основі статистики з 1.500 української рем. молоді) належить до польських товариств, де вона виробляється до шкідливо.

Т-во „Зоря“ не може власними силами виконати своїх великих обов'язків супроти цієї молоді, бо не має ні близької домівки, де та молодь могла б зійтися на викладачі і послухати радів, ні не має достаточних на не фондів. Тому українське громадянство мусить уже тепер допомогти матеріально й морально виділом Т-ва „Зоря“, бо без того може закінчити нас подібна несподіванка, як у 1918 р.

Після того відіграв аматорський турток рем. молоді виставу „Гостина св. Миколи“ в трьох віділогах. Аматори грали свої ролі добре, одначе найкраще виразилися зі своєї ролі маленькі Маруся (Б. Галушка) і торк. По виставі роздав св. Миколай дарунки для молоді. Під час перерви грали оркестра кохиди. Добре було би, щоб аматорський турток давав навіть у цій маленькій залі частіше штети, якими можна було б виховувати ремісничу молоддю.

Само свято своїм ширим настроєм зашлюло у присутніх нестерпке враження. Ще одного факту не можна поминути. Дуже прикро враження відсутності на святі представників культурно-освітніх і інших наших установ, хоч відділ розіслав до них біли то запрошення. На святі прибули тільки представники ред. „Діла“, „Нового Часу“, „Центросоюзу“ і чл. „Просвіти“ на Личаків. Де були інші?

М. Х.

Громадяни! Приготувавшись до відповідного відсвяткування 60-літнього ювілею „Просвіти“ та причинімся всі гідним нас ювілейним подарком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матері.

За океаном.

Протести американських українців.

Для 20. листопада п. р. на провідницю з американських українців виступили демонстрації турток українців через польський консулатом у той спосіб, що дімчата носили табанці з великими політичними написами (стелету ванх з пелітурних оглядів не подіємо), а мушкетерки вивисили прехолних летиотів. Демонстрації парадували перед консулатом дві і ці години, а що ці демонстрації мали наскрізь мирний характер, то поліція, яка вилася на місці, не малпійкої причини до інтервенції. Переслідівники кількох найповажніших мюборських газет, що пробули майже на місці, віддали потрібні інформації від молодого адвоката Михайла Роліца. — На зібранні українських католицьких священиків для 26. листопада в Філадельфії прийнято резолюції з протестами проти того, що було у Львові. Ці протести за підписами о. Олександра Пристаї, пароха з Гартфорда, Конн., як представителі й о. д-ра Онуфрія Ковальського, пароха з Бостону, Масс., як секретарі зібрання виставо до президента Заучаших Дер-жав „Калліна Кулиша, державного секретаря Кельмера, азіатських амбасадорів і до амбасадора Німеччини. Окремо виставо теж протест з українським мовою до польського посла у Вашингтоні. Філадельфійський найбільший газетний дивізіон „Філадельфій Імпаєр“ подає протесту з відомлення про цей протест українського католицького духовенства.

Український мільонер.

В Шикаго живе український бізнесмен Кіндрат Саяк, якого маетом числять на близько мільон доларів. Він тепер для фінансової допомоги Українському Центральному Комітетові, який приготував участь українців у виставі в нагоді 100-літніх роковин міста в 1933 році.

Різдвяна прогулянка.

В неділю для 9. грудня відіїхав з Галіфаксу корабель „Ляланда“, на якому приїжджає з Канади до старого краю прогулянка наших канадських братів на різдвяні свята. Прогулянку веде наш земляк Юрко Дробей з Едмонтону. З Англії приїдуть гості до Львова, а відієв одна партія поїде на Буковину, а друга на Радянську Україну.

М. ВОЗНЯК.

3 романічних епізодів Панька Куліша.

(Продовження).

„Отсе Ви добре робите, що взялись до читання книжок. Читайте, моя голубонько, поки сидите самі собі в хаті, щоб хоті з Вас була просвіщенна людина, як одружитесь. Великою було-б для мене зглаго, коли-б Ваш дом був притулком гостей розумних, котрі-б Вам по слову знесли, да й була-б а того Вам користь. А як усе занепаде у божатстві, то самими богатством не приманете до себе достойних людей: будуть коло Вас вертяться отакі люди, як ти, од котрих Ви відкаєте на паноту, і сніжастість Вам Ваше життя на віки“.

Далі йде частина листу про Куліша до пошти „Майор“ і про відгук Милорадовичів на шір, а після того Куліш питає, де та не може бачити й чути вавононісному півночці. „Може й Вам аналізираться — писав Куліш — те, що од мене по чуєте. Да й годиться би Вам побесідувати зо мною по людськи, а не драждькома. Чи розумієш ти ми ливіт удруге? Коли-ж тільки раз-до, то чоловіки прожити шір, то що-ж він за химерна істота, коли, стріпшиш із сестрою, не розуміється про все, що єсть на душі в її, і про себе її не розкаже. Каюсь я, що не зміг жити на світі по людськи і багато втратив часу марно. Тепер уже тоді черешствувати побачити мене

мирською людиною, — таким же братом, як і у всіх сестер брати. По-Іду хоті на край світа, щоб на Вас подивитись і Вашого голосу послухати“.

Та написавши таке, Куліш відчув потребу дописати додатковий листок, цікавий тим, що а ньому найсильніше виразили його почування до Милорадовичів. „Ще добавляю — писав він. — Єсть у мене на душі одна важка думка, которую я тайв од Вас і досі. Тяжко, сестро, й тайні! Лучче мені з Вами розітись ніж казати не всю ширю правду про себе. Читайте-ж“.

Далі вже обіймає мою душу якийсь сум, як всяким листом до Вас. Я думаю собі: що, як ся паночка зробиться колись пані, — пані, да й більш нічого. — пані на всю губу, да й тільки! У нас, чоловіків, єсть своя гордість, як у нас, жіноцького полу, своя. До кого душею тевао обернешся, то се ми за мале не уважимо, — се не те, що офіцери верають у мазурках, се ми а своєї святині виносимо дарі і не всміїм дати їх. Інший того я не при-сміється, що друга од нас почує. Не малої ваги, по нашому, ширині речі наш, моя сестро кохана. Що-ж, як отте все марно пишеться, на один слух пишеться? Ви мені не дади ніякого доводу, що справді не схожі Ви на тисячу інших паночок. Що веселенно до мене раз чи два заговорили, се ще нічого. Я знаю ширю і не таким розмовам. Ви не виказуєте, що в такім мовчуні серед Вашого товариства. Се того, що я нібищо не довіряю і про лексик очей, як ширинками проважати мою душу. Хто між вами, де-то, де-то, де-то,

той привикає до тих шпильок, і не дошкурять вони йому дуже; а я звик обертатись тільки серед людей, котрих за братів різних уважаю; то в мене всяка жилочка чує гострий погляд із боку. Улестить мене незале солоденькими словами: мое серце веде свою розмову з холодинним серцем того, хто силе мені словесні лагоминики. Я в ту саму минуту, як любовенько всміхаюсь по панськи, розмовляючи не знати із ким, боююсь, чи не дагтять у мене на лиці судорга од німого болю сердечного. То Ви се все відайте, сестрице голубко моя, да й не впевняйтесь, що дуже мене вблагали ласкавими речами, або-що.

„Я а Вами так мало розмовляв, що все одно, що й не розмовляв би. Я Вас не знаю: я люблю Вас на віру. А знаєте, як важко оддати на віру душевний скарб! Ви знаєте і можете знати, що я за чоловік, і яка і мене душа, а я сам мушу вгадати, да й не помилитись. Боже-ж храни, да поминається! що тоді із моїм серцем буде? Чи ще мені мало мук? Я вже одріксь од ішаста семейного, од того шаста, щоб жити у одній хаті а тим, кого люблю. Я братньої любови бажаю. Надійніть, насладухатись — от мое все! Що-ж, як вийде з Вас ні лінива, верхоглядина, ні до якого високого діла не прихильна, і тільки на словах благородна? Лихо мені в світі! де мені тих людей шука-ти? Я бачу Вас перед собою, як пишну квітку, а вже а-знаю, що з Вас може вчинитись. Я духом чую, яке в Вас серце стало, як остепені-лись, — почую духом і одвернусь од Вас, прокинувшись дурну своєю душою: що по одному погляду і по

голосу, а не по словам — не то вже по ділам — підняв я Вас на висоту, на котрій Вам і не снилось бувати! А Ви любо слухали мої ласкаві писанні речі, поки не настало панован-ня, бо чом же не слухати, коли чоловік гордою головою мало не до землі припадає і мов царці покляняється?.. Бачте, яке лихо в мене в душі заздалегідь уже коїться! Знаєте що? Коли по почуваєтесь ли кращу жизнь, ніж отте все панство проваждає, і за дуринню уважате високі наші погляди на чоловіка і його діла, то покличте мене тепер. Перестаньте до мене писати. Се мені не велике ще буде горе; бо тепер Марко Вовчок коло мене. Він мезі синам голубом гуляє і солонечком співає. Він мене з великої туги вшаволяє. Він мене на світі задержує. А тоді може и буду одини одини, без єдиної душі, котора-б зуміла до моєї душі промовити... Сестро моя! не обманюйте ні свого серця, що воно не спить, ні мого, що воно од Вас не оджашнється! Поки-ж єсть ще в душі віра, шлю Вам із самісничого серця поклон, із гарничого, із мученого, а все живого мого серця. Ви такє ще свіже, такє ще молоді станьте шире самої себе! аробіть себе заздалегідь великою женою! Зрозумійте тепер, що Ви така єсть і чим повинні бути. Се буде не то, що одна слава, а шаста Ваше, — такє велике шаста, що ніхто і ніщо не зможе його од Вас одіяти! Ви готовитесь, заміж, як сільська паночка, а в хаті, щоб Ви готовились, як царівна. Замужжю для Вас — не несе-елість світова життєвість, а по-длив героїзм. От з чого од Вас по-чу! Я хочу, щоб Ви одна зій Укр-

Ріжні вісти.

ТРОЦЬКИЙ ПЕРЕСЕЛЕНИЙ НА ПИ-ДЕНЬ.

Берлінська "Фольксваге" повідомляє з Москви, що Сталін поручив переселити Троцького до одної з лінійних місцевостей на півдні, де має лікуватися з нелічливими "Фольксваге" адогальдується, що не вказує на постановку Сталіна примирити в Троцьким і привернути його до партії, життя.

ПОБІДНИЙ АМАНУЛА.

Афганський посол у Москві видає коментар на основі найновіших вістей з Кабулу, що афганський уряд зовсім стався паном положення в країні. Зараз після привернення ладу й успокоєння грім, думки дає провадити військові реформи.

АМНЕСТІЯ НА МАДЯРСЬКІЙ.

З нагоди Різдва регент Горті підписав амністійний декрет для 248 засуджених, у цьому 6 за пресові проступки. Між помилуваними є теж 42 засуджених ще за проступки перед 30 жовтня 1918. Вони тепер виходять зовсім на волю. Крім агаданних амністійовано ще 20-х засуджених на 2—12 літ тяжкої в'язниці, за обиста, докони підчас диктатури пролетаріату.

ВІДМІНА НОТ МІЖ ФРАНЦІЄЮ ТА НІМЕЦЬКОЮ.

У відповідь на німецьку ноту в справі репарацій французький уряд стверджує, що 30 жовтня подав німецькому урядові умовини, від виконання яких Франція робить залежкою свою згоду на приступлення до репараційних переговорів і що умовини ці покриваються із звіткою, вистовленою свого часу міністром Бріаном у Женеві, та зі становищем прем. Пуанкаре, яке він займає у промовах в Шамбері та Касен.

БУВШ. МІНІСТР КЛЮЦЬ ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА СВОЇ ВЧИНКИ.

Лікарі, що досліджували умовини стану бувш. французького міністра фінансів Ключа, видали опінію, в якій стверджують, що він є повні умови здоровий та відповідає за свої вчинки.

ПОВОРОТ ГУВЕРА.

"Шіаго Трібун" одержала листку з кружалька "Юта" (на якій подорожує през. Гувер по Півд. Америці), що негайно в перші дні свит напрям подорожі змінило та що Гувер вертає до Вашингтону. Це в зв'язі з творенням нової кабінету.

Іні буда пані-чоловік, пані-гражданка. Не дай же, Боже, як Ви з'їдете вишенько, жасенько до сомме іі fani (як треба)...

"Ще раз кланяюсь, поки живе віра в душі, і рученьки Ваші широко цілю. Дайте мені кохати Вас не недостойно, а так, щоб мені була честь на весь світ, що таку пані кохав я гарячим серцем і знав, за що кохав! пророчим духом зрозумів її душу, серед суєтної життя айнашов її, да й уклонив, познавши, що то богиня, а не панночка!"

Трохи не в місяць по останньому листі, 22 лютого 1859 р., у відповідь на лист "коханої сестри", писав Куліш ось що: "За Ваш сердечний лист од 11-го фебралю дякую Вам, як за капало роси на мого гаряче, недугуюче серце. Не живу я, сестро, а мучуся на світі; життям горю, — тільки нікого того не бачить... А Ви знаєте, сестро моя по душі, сестро по серцю знайте, що під моєю сумною поверховністю страшенна глибина душевна огнем неугасимим палає. Як дійде до Вас чутка, що вмер я, що йма мене на світі, — Ви собі подумайте: "Не вмер він так, як мруть люди, — він згорів мовчки". Така мого не стає на ту кипучу роботу, котра вихрем душу мою сюди й туди метав. Не надаваю я, доху я, розмовляю я, діло роблю я, а що дія мене убивав, убивав. Тепер засталося од мене тільки подобня, що був колись чоловік. Не хотів би я, щоб мене Ваші любі очі бачили; хотів би тільки сам на Вас подивитися, для того-б приїхав до Вас. Та як же цьому статись. Боже мій?... Чужий я чоловік усім у Вас, окрім сестри Марусі. Воно думкою глибоко приїхав

Членам тов. "Дністер" до відома!

Згідно з обов'язковим чаклом, кожний член Тов. "Дністер" мусить найдальше до кінця грудня ц. р. викупити поліску "Дністра" на обов'язковому законі, 1/3 частин будинків на 1929 рік.

Хто з означеному річчю не викупить своєї поліски на 1929 рік, того будинки з дня 1. січня 1929 р. перейдуть в цілості до обслуговування в П. В. У. В.

Члени "Дністра" не в обов'язку предлаати своїй поліс до нестарації повітовим інспекторам ПЗУВ, бо Т-во "Дністер" займається само продаванням ПЗУВ списку викуплених на 1929 р. будинкових поліск. Підписку підписати картостей на 1929 р. вартість ПЗУВ, і са підписки в після такого вірогідною і обов'язковою кроти Товариства, отже і Т-во "Дністер".

ПРОЕКТ ЗМІНИ КОНСТИТУЦІЇ СХС.

Бігородська "Політика" повідомляє, що англ. посол Кеннард згодився посередити між головою хорв. сел. партії Мачеком і югославянським урядом у справі зміни югославянської конституції. На думку х-ра Мачека Югославія повинна ділитися на 7 частей: Македонію, Сербію, Вольводину, Босну, Герцеговину, Черногорію, Хорватію і Словенію. Колиб не згодився на таку розбіжку справи, провідник хорватів предкладає, щоб територіями по ліній боці Сави і Дрин адміністрував Загреб, а рештою територією Бігород. Обидві території били б персонально унії. Розмова між англ. послом у Бігороді та прем. Корошечем мала позитивний вислід. Корошеч після того був на авіації у хорват.

ОФЕНЗИВА БОЛІВІЙСЬКИХ ВІПСЬК.

"Юнайтед Прес" повідомляє, що передні етєжі болівійської армії в силі 3500 людей, почали офензиву проти парагвайської пристані Багія Негра. Думають, що коли болівійці не спинять цього походу, війна між Болівією і Парагваем буде неминуча, без огляду на всякі мирні ініціативи.

По широкому світі.

Нім. державний канцлер Мюллер оголосив статтю з провідною думкою, що для тривалого європейського миру союзні держави мусять опорожнити окупційну смуту і дати право самозначення Австрії.

Результати виборів президента США. Держав аж тепер переєстровані офіційною статистикою: Гувер літає 21 міль. 958,560 голосів, Сміт 11,000,318, соціаліст Томас 211,787, а комуніст Форстер 35,948.

У Фінляндії утворений коаліційний кабінет під проводом голови "поступовців" Мантерре. Міністром закорд. справ літнися Прокопе.

ти, а ділом — чого? що йому треба? яке його тут діло? Діло моє — сестро одвідати, з сестрою люблю поговорити. Хто-ж тому віри піме, що справді се брат до сестри приїхав? Скажуть: "закохався, з великою розуму в голову чоловік зайшов". І всяке за їх руку потягне, а не за мене, не за любов сестру мою. Чи не правда-ж? — Закохався, — ні, я Вас так люблю, та й годі, люблю за те, що в Вас молоде стрие, що в Вас несна в душі; люблю так, як поети люблять річку в красивих берегах, у садах, у пишних прохолодних левадах. Кому-ж і любить гарну дівчину, ланку між панинами, як не нашому брату? Обома руками оддав би я Вас заміж за хорошого чоловіка, і тоді ще сміліше любив би Вас, і чоловіка Ваше, і діток Ваших. І чоловік-б люде, як я вімно любити тоді тільки, як самим би володіти головою мою, засеребрився, і даними, а не годинами вік свій останній лічив би я. А тепер хто піме віри, що тільки очам моїм, душі моїй Вас треба, і для того приїхав би за тисячу верст на Вас подивитися, люблю з Вами на самоті поговорити. Великі муки мою душу облягають, — я-б Вам розказав, щоб і Ви знали, як бувають муки на світі. Бо Ви не багато од своїх сусід можемо про таке довідатися. Я Вам показав би не ту трагедію, которую на театрі іграють, а ту, що й пером не опишеш, а хіба живим словом любий душі, на миті дитині, перекажеш.

(Продовження буде.)

Братівню організував інформаційну агенцію "Рольпрес", що розмілила на чужині одієти, які пізнають авторитет і пресію нового румунського уряду.

НОВИНКИ

— Випозичальня книжок "Ізмараїд" перенесена до нового збавляю при ауд. Кошарини ч. 5, 1. поверх, відкрита кожного дня від 9—1 і 3—7.

— Чи це по християнському? Пишуть нам: У Борні помер у день св. Миколая Стефан Петрович, заможний господар, довголітній радний, людина в селі поважана та гасереза. Його рідин звернулася до місцевого пароха з проханням участі в похоронах. Парох відмовив. Коли донька неохотна дала 100 зол. на церкву і йому стільки, скільки сам хочче, парох відповів: "Ти не знаєш стільки маєтку, щоб в похороні твого старого". Небішника похоронили без священника, при участі численних вірних селян і всієї місцевої інтелігенції, серед якої андало було всіх судовиків з начальником суду Біланським, бурмістра, нотаріа, лікаря, антикари і купця. Обурення на священника велике: на похороні було чути гдоси, що на майбутнє люди хоронитимуть сами або запросять православного пароха. Причини відмови священника треба шукати в особистій ворожнечі супроти покійного, з яким парох два роки тому мав більшу сварку.

— Перша білоруська опера написана місським композитором Аляксандром на підставі Ю. Дреана. Переданий там твір "Тарас на Парнасі" належить до найкращих зразків народної білоруської поезії і є незвичайно популярним у асії Білорусі.

— Річні звістки. Вулкан Кракаїу в Батаві почав провалити активність. — У китайській місті Калган комуністи висадили в воздух склад пороху; 27 китайських воїнів убитих. — Помер ген. секретар христ. суспільної партії в Австрії міністр д-р Франц Одень. — Американський уряд починає будувати величезну гать на ріці Колорейдо; вона коштуватиме кілька мільйонів доларів. — У Вералі акраї зі спавні графині Гельм Гернерсберг ліквідувати вартості кількадесять тисяч марок. — Американська палана А. Фішер, німця з походження, записала 70,000 дол. на добродієні німецькі діли. — Нова яблук газу в Лондоні; знищений театр і готель; кілька убитих і ранених. — У Дюссельдорфі арештували подружжя німця Вілемана, що вживаючи методи парійського Ліндлі при допомозі часописних оголошень зробив знайомість зі 150 жінками, від яких вилурував гроші. — Місто Кот-д'Ат на острові Мичаіано залите у частині повітря наслідком землетрусу; 14 убитих, 100 ранених. — У парохіальній церкві Граду відібрали оригінальну картину Тинторетта "Вознесіння Богородиці", що була перемалявана та прислана по роком.

— В обороні германської культури. Фракція націоналістів, популяція і католицького центру в райхстаді звернулася до імперського уряду з такою заявою: "Положення інтелекту в театрах, головне більших міст, так, що здорова частина населення мусить нарізати зграби слово в обороні моралі та духовних цінностей германської культури. Ми звертаємо увагу уряду на безсоромність, з якою виставляють нині приватно людську наготу, на нахальство, а з яким показують перед тисячами глядачів соромливі та осоружні сцени і з якою безсеромністю зисивають подруги, різно, материнство, відраїні почування і ситоглад значно частини населення. Тому прохання уряд ужити заходів шляхом засобів, щоб пролонжувати краї тим сценістам". Цю кампанію веде головне католицьке білоруське свято-неє Валентер Гасенікелера "Познана зисиваються в небесах", що довела до бурхливих демонстрацій у Берліні, Мюнхені, Гамбурзі, Франкфурті та інших містах.

— Авторське право акторів. Паризький суд розвиртає цілком справу авторської власності. Незадоволені французькою ескриптура опери Мусоргського "Борис Годунов" має в списку ліній осіб по традиції, призначити акторів, які перш творили подлинну ескриптуру. Бас "Великої Опері" Ахтєвас обржавний, що при імені царя Бориса створі іхх баса Ваши Марку, а не

ного, який першій у Франції, в театрі в Ліоні у 1912 р. створив цей тип. Велику Марку створив на парубі в Парижі, але аж 10 літ пізніше. Ахтєвас, хочається від видавни відшкодування за спричинену йому "моральну шкоду" цією несправною інформацією. Можливо, що коли про цей процес почує Шаляпін, тоді він згодиться своїй же білій праві на акцію Бориса Годунова.

— Ліар, що бачив дві смерті. Паризька преса переказує звістки з газети "Суркр", що виходить у Венедувелі. Там оди пропалавий погорничий процес оди оди Марсел д-р Бутри, загублений на смерті, перемиєний на довертну акцію за відкриття свого пацієнта. Д-р Бутра лий до останньої думки заявив, що в шпиталі, і що атєча з категоричного лікаря Гутині (звичайно відно того лікаря) отримав слова: Він утік злітати 30 березня з 5 іншими категоричними і дистанційно до м. Кумана у Венедувелі почав там лікарську практику. Згаданий часопис подає незвичайно точні подробиці про життя д-ра Бутра з його місії і помічує його статтю на чотирьох шпальтах. Ніколи з асо історію артосудав — заявив ліар — присяга не зробили такої обурюючої помилки". Спомини зі своєї учні Бутра не списує, а обмежується тільки такими фразами: "Вперше за ціле життя я зрозумів, що значить між справжнім асєським жак".

— Колумб не відкрив Америки. Музей природознавства в Шіаго подає до прилюдного відома результати 10-літніх дослідів, що мали на меті ствердити існуючі норми в Північ. Америці на дого перед відкриттям П. Колумбом. Ці матеріали стали справжньою сенсацією між істориками і археологами. Ними доказаний факт, що норманські кораблі часто приїжджали до американських берегів 500 літ тому. Те, що в стародавніх скандинавських сагах називалося "Вінландом" було ймовірно східним берегом Канади. Експедиція організована американськими ученими збрала цілу низку свідчень скандинавського походження в горах і річках північних племен, що живуть або жили біля Аляски і записала чимало народних легенд і ексотичних оповідань про "даних гостей зі Скоуду". Всі ці матеріали стануть підставою нових поглядів на історію Америки, й на приєднання не від Колумба, а надовго перед ним. Сам-же Колумб утримує тільки два листи зі свого здорового глузку.

— Королева — мученицею. Американський літературний публіцист Джон Кейн жорнув після довгого побуту з Англії, щоб вилурувати в "Хроніці Сан-Франциско" результати своїх дослідів на одну сенсаційну тему: "Чи королева Бланкета була жінкою?" Це тема не нова. Два англійські університети Оксфорд і Кембрідж вели її вже довгий, досить знавний. Джон Кейн повторює оксфордські аргументи і додає нові свої. З них виходить, що коли Анна Болейн уродила дівчинку, короля Генріха VIII не було тоді в замку, а Гріді Корт. Замк він приїхав зі столиці, дитина вмерла. Лікарі, що бачили за свою голову (а король збривав голови без вагання) подбали мершій за заступництва насильника престолу, та на жаль мали під рукою тільки хлопця. А що раз цей зрозумілий уродина дівчинки хлопця виховав по дорученню. Крім дівчинки Лікарі і літучіко нікого не знав про цю тайну. Сам англійський історик англійської королеви Бланкети підтверджує цей факт: Бланкета була на 4 стій і 5 щодня дівчинку, розказана на всі боки сардаські політики своїм придворним, князя, куріа, князя ром, мала бас і не любила — мучилася. Чужому темі на яку для Бернгарда Шома Англія має шість: кавкази і Північний Шекспір, досі належить до зарпий легенд, бо незалежно, хто ним був, а найбільш і королеви не була королевою.

Театри.

Кооператива "Український Театр" під дир. Н. Стадника.
Під перш. 26-го, г. 4. випоз. "Скупар" Меліра (але підписаний мовчав).
Великий Мисийнй Театр!
Четвер 27-го, г. 7-30 випоз. "Моральний Дуальський".
Четвер 27-го, г. 7-30 випоз. "Одна оди-нога в'їт".
П'ятниця 28-го, г. 7-30 випоз. "Заміна драбина".

Кіна.

"Аполло": "Людина сміху" з Н. Вайл-тон.
"Неа": "Принятие життя пани Олені".
"Она": "Червоний діс".
"Ілліо": "Пітер-пелла".
"Фатиморала": "Борис".

60-літній новий Пресвітер відсвяткував найкраще, коли всі від "мала до велика" сталими членинами. Тон спільності зі зголошеннями в "лени, надписами вкланні й іншим пригладує!

3 судової салі.

Навмало українців православної церкви на Волині.

У Володимирі відбулася 20 грудня сесія розправа поміж д-ром Річинським, 5. головою Українського Церковного Комітету в Ем. Комаревцем, головою церковної сесії РНО (Російського Нап. Об'єднання). Д-р Річинський призначив Комаревця до відповідальності з арт. 131 К. К. за те, що той на передвборному візиту в грудні 1927 р. у Володимирі, агітуючи за московський список ч. 20 і старуючись побороти українців, заявив публічно, нібито д-р Річинський одержав на дезорганізацію правосл. церкви 30.000 зол. і за ті гроші веде боротьбу за українізацію богослужіння. На суді Комаревич схилювався довести, що він цього не говорив, але ціна під свідків під присягою ствердив, що Комаревич не тільки казав про це на віз, але й хвалився, що має на це документальні докази і показував, що ті гроші на рукування православної церкви, нібито „за безборонку“, тобто від католицького єпископату. Після ствердження свідками цього факту д-р Р. звернувся до сесії з проханням стати в обороні його честі не тільки як українського церковно-громадського діяча, але й просто як людини, котру Комаревич безпідставно підсуджує в перекрученні, кидаючи тим самим пани на український церковний рух нагай. Тоді К. показав у суді кореспонденцію варшавської митрополії на думку того, що д-ра Р. церква взада мала намір в той час за його діяльність одлучити від церкви. Але д-р Р. зазначив, що ті самі варшавська митрополія за пароху (в липні 1925) навіть поклікала його до митрополітської ради — доки він сам не вийшов із неї акадолом деяких азованих, допущених з її протоколами; отже звинувинення його з церк. владою минається, але це належало від ходу боротьби, провадженій на основі глибоких переконань і в ім'я релігійно-національного інтересу, а не за гроші, та ще й нібито одержати ціну грошей. Тоді К. пробігав ще добитися відложення розправи, але це йому не вдалося. Суд приговорив Комаревича на один місяць ув'язки (по приророзеленні єпископа кару йому пом'якшено). Бомбою жалів Комаревич з салі суду, похвалюючись, що несе віддачу до апостолів.

Громадяни! Чому не став Ти ще досі членом Товариства „Просвіта“?

3 приводу одної статті.

На маргіналі фільми „Тарас Шевченко“.

На мою статтю в „Ділі“ (ч. 278), підкріплену самими фактами прикладом в цифрах, відповіли в Скалицькій в „Раді“ статтю „Неформальні умови, чи неформальні мозги?“ В ній лише від про мене і про українські прагнучі маси, що заявляють на Рад. Українці в свої руки не дати ступити до будови здорового соціально-економічного життя країни, але й виявили великі досвідчення на той організації національного (зокрема культурного) життя і про вірну національну політику українських прагнучих мас на Рад. Україні; і про Шевченку як про людину соціальної волі; і про закріплення (на відношення фільми „Тарас Шевченко“) серед великої частини західно-українського громадянства глибокого аромунія для різних форм життя; і про тризго (подумайте!) в українсько-петлюрівському таборі в приводе таких застроїв; і про українсько-петлюрівський слуг, і бовітато дотого щиро, лиш не опронує ні одного наведеного прикладу, ні одної цифри! Шкодувати на дальному волоні з п. Скалицьким мисля, скажу тільки коротко: Збигнє, п. Скалицький, ешершу всі подати мою факти про фільм „Т. Шевченко“ і наведено Вами самими іші фільми ВУФНУ в українського життя, живіте в мої цифри про книжкову продукцію на Рад. Україні, а тоді вже беріться писати про „неформальні умови“ чи пак „неформальні мозги“. До того ж ясу всі Ваші високопарні слова є тільки пустими, порожніми фразами, а всі Ваші крені й образливі епітети на мою адресу (на жаль, в поземі у нас не може й досі обійтися без образ і „декадентів“ слів) вважувати тільки на одне: на повну відсутність у вас річових аргументів. Щод до знання мистецтва і мистецької етики взагалі, то краще вам з тим не зашанувати: Ви не можете досі вітчим найменшим, що маєте якісьбудь кваліфікації видавати осуд у справах мистецтва. Більше остримості і культурного тону свироти поштивника Вам не знавди.

3 концертової салі.

Виступ Хору Котка і концертний вечір В. Тисяка в Стрию.

Перед відходом в Німеччину загостри до нас український хор Дм. Котка. Має він уже свою славу і в інших сторонах. Слабий під оглядом жості і спільності голосів (в сопрано і тенорах), не аляжючи й на перемучення у співаків — імпонує й дальному дисципліно і отас навіть взором для деяких провінціональних, сільських хорів (хор чит. „Просвіти“ в Конюхові), які пробують — деколи і влучно — наслідувати його під оглядом технічним.

Дня 20. п. м. улаштував свій концер. у Стрию молодий теор. В. Тисяка. З найбільшою присмістю слухало починення — на жаль — стрийське громадянство цього святиого, ліричного тенора, вострий і голосово і під оглядом виведення — особливо італійських арий — міг би доволити і найбільше вибаглих слухачів. Нимість вишуканих тонів, м'якість у середній і легкість у високій — це головні прикмети його голосу. Кінець першої частини — ари з „Тоски“ та віпні з „Ловців жемчугу“ і „Кавалері“, а відтак народні українські пісні — це перлина, якими шарував слухачів, перед котрими, здавалось, відживав незабутній Ол. Мншуга.

Фортениновий акомпанімент спочивав у руках відомої паньстани п-ї Галі Левицької, яка вміла вповні дотриматися до самого співака.

Жалувати тільки треба, що наше громадянство не явилось численніше на цьому концерті. Бо виступи співаків той міри, як В. Тисяка, належать у нас до рідкостей, хоча маємо нагоду чути ріжних, на американський лад рекламованих артистів, котрі означають імпонувати хіба лише рекламою пошкненої або й непошкненої якоїсь заграничної школи.

Е. Ф.

Добро „Просвіти“ — це добро цілого народу, а зокрема кожного з нас.

Добровільні жертви.

П. Кооті Манюк, упр. школи в Попелях, переслав: 1) на „Дар Просвіти“ 5 зол., 2) на „Річну Школу“ 5 зол., 3) на українських інавлілі 5 зол., 4) на покриття шкід. сириневих днів 1. XI. 5 зол., 5) на охорону стрілецьких могил 5 зол.; разом 25 зол. і кличе на такі самі квоти (або і більш) всіх свідомих учителів-українців згогобницького повіту. — о. Андрій Гавришак переслав 10 зол. на школи, сириневих в „Ділі“ 194 зол. 71 с. з абрир: між парохіями Устя Зеленого (68 з. 45 с.) і Межигір'я (26 зол. 26 с.) з тим, щоб ці квоти поділити по рівній часті між „Річну Школу“, студентську харчівню і шкільні інавлілі. — На покриття шкід. „Ділі“ прислали: П. Буца, Динів, 1 зол.; Гр. Стахів, Лаварівка, 2.50 Дм. Красножон, Станиславів, 10, Софій Юрчишин, 3.50, Іван Вахнянин 1.50, о. Лев Янович, Жупанів, 5, Осип Утриско, Доброводи 10, Кооті на хрестинах у Ст. Драгана в Дмитровичах 3, Святослава Пачовська 3, полковник Маринювич, Хоросинів 6.50, Марія Гоцька, Колоденце 10, Лев Данилюк, Холорів 5, Ст. Лучаковський, Колоднів 4, Чеслав Добровольський, Луцьк 10, о. Ів. Яворський, Стрибичі 5, о. Онуфрей Чубатий, Доброводи 5, Осип Янович, Боршів 9, уряд декалний, Хрест 5, о. Андр. Гавришак, Усте Зелене 10 зол. — На Академічний Дім: Марія Тимків, Косів 12.50, О. Морозів, Косів 12.50; Український Нар. Дім, Колоднів 100, Марія Гоцька, Колоденце 20, Секція Студентів, Краків 20, о. Іван Яворський, Стрибичі 5, і 5 на харчівню, о. Онуфрей Чубатий, Доброводи 2.50 і на харчівню 2.50, М. Гавицький 10 зол. на харчівню. — На політичних елізів: Марія Тимків, Косів 12.50, О. Морозів 12.50, Секція Студентів, Краків 20, о. Ів. Яворський, Стрибичі 5, о. Онуфрей Чубатий, Доброводи 2.50, д-р М. Філіп, Яворів 3.50, М. Валяк, Вронів 8 зол. — На інавлілі: Ст. Лучаковський, Колоднів 4, Ів. Чех, Куляків 5, о. Божевич, Ставчанська збірка 5.20 зол. — На „Просвіту“: Леонтин Вертипорох, Олень Бельків 2, Ст. Лучаковський, Колоднів 2, о. Ів. Яворський, Стрибичі 5 зол. — На „Річну Школу“: Марія Гоцька, Колоденце 20, о. Ів. Яворський, Стрибичі 5 зол.

„Просвіта“ — це одиниць найкращий вартоний українського духа. Вона одна внаведа нас усіх на шлях працї долі — на соняшний шлях.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Нотаріят в Заліцях пошукує солідитатора. 1144 3—3

Надзвичайні латки на потреби „Річної Школи“ зложили ВП: Бриковий Р. Іван, Львів 5 зол., місто Миколаївського дарунку; Студентська Громада у Львові 25 зол., замість віна на погину тов. Василя Француза; збірка в харчівні Студентської Громади 31.25 зол. — замість віна на домовину б. п. Василя Француза; Учениці VIII кл. гімназії С. С. Васильянов у Львові 25.50 зол. — замість дарунку на св. Миколая для проф. Мартинюка Гр.; Спортивний Гурток ім. Богуна при Читальні „Просвіти“ в Левадівці 25 зол. — в нагоді імяни Миколай Терлецького, студ. медичної; Службовики Маслосоюзу 625 зол. — як одноденний заробіток; Андрій Мулярів і інім. Андрій Палів, директори Кривоного Молочарського Союзу по 5 ам. дол. ністо приняти і окремих подяк за переслані бажання і дні імяни; Управа буреві ім. кард. Сембратовича, Львів 20 зол. — замість дарунків в день св. Миколая; Ученики III. А. кл. акад. гімн. у Львові 11 зол. — місто Миколая господарів явля; Конюбинський Юрій, Варшава 300 зол.; Ученики школи ім. Шевченка, Колоднів 13 зол. — в нагоді імяни управителя школи; Студ. Кооператива в Даниїгу 25 зол. — на основі ухвали Загальних Зборів; Союз Українок, Філія „Просвіти“ Селянська Каса і Українська Бесіда в Сажборі 40 зол. — в нагоді ювілею Д-ра А. Чайківського; Кооператива „Селянська Спілка“ в Скороходах 50 зол.; Хор Чит. „Просвіти“ в Лежайську 25 зол. — в нагоді похоронів б. п. Теодора Комаринського; Робітники при будові церкви в Мраїніні ад Борислав 86 зол. і кличуть на ту саму цілі Церковний Комітет в Мраїніні; Коопер. „Крамниш“ в Підбузю 50 зол.; Коопер. „Черемш“ в Попельниках 25 зол.; Д-р Н. Кубилович, Краків 20 зол.; Коопер. „Будучність“ в Ластівках 50 зол.; Володимир Комаричин в Ластівках 25 зол.; Українська Студ. Громада, Краків 41 зол. як збірку; Коопер. „Самопоміч“ в Ожидові 25 зол.; о. Воз. Венгшинович, Ваньовичі 25 зол.; Громадський Уряд, Слідово 100 зол.; Коопер. „Народний Дім“ в Радвині 100 зол.; Повіт. Тов. Кред. „Віра“ в Раві руській 50 зол.; Читальня „Просвіта“ в Березні 30 зол.; Денис Шербицький, Сарни на Подісю 10 зол. — замість бажань в день імяни Голови Подіської „Просвіти“ в Бересті Миколай Канювич Крижівський; Жіноча Секція при Філії „Просвіти“ в Галичі 15 зол.; Теодор Пилипівський, Познань 35.50 зол. як збрку; Ученики української гімназії в Тернополі 23.37 зол.; Повіт. Союз Кружків „Рід Шк.“, Борнів 10 зол.; Коопер. „Важна Пошта“ в Мухаві 40 зол.; о. Митко, Ніара 30.80 зол. як збірку; Громадяни Нового Току на Дебеншині 21.90 зол.; Стефанів в Базилівці і Іван Панталюк 40 зол. місто поштомель про своє в чинам, яке відбулося дня 18. листопада н. р. в Поточиснах — ВП. Жертодавця складає ширину подяку Головна Управа. 11 5 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ГОДИНИКИ „Zenith“, „Longines“ також бижутерію власного виробу поручає: Домбровський й Я. Роза в жевський й, Львів, (Готель Жоржа) — Догодін умоти 1481 29—?

КОНЦІПЕНТА пошукує від дня 15. січня 1929. Адвокат Д-р Галачий, іогатин. 145 3—4

В СПРАВАХ торговельних виїжджає на провізцію. Моку вкати заступництво наших фірм. — Адреса: М. К. Адміністрація „Діла“. 1163 1—3

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СРІБНІ ВІНЮБИ продає за готівку і на рати від десятиків агт у цілм краю звисна фірма Іван Зельтенрайх, Львів, пз Марійська ч. 5. Купую брілянти, золото, срібло, плачу найвищі ціни 126—?

СТІННИЙ ЧАСОПИС „СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР“

почне виходити раз в місяць від дня 1. січня 1929 р. Призначений він для розвішування в читальнях, кооперативах, прилюдних місцях і т. д. Буде помішувати в приступний спосіб відомости з господарки, кооперації, просвітнянського життя і т. д. Річна передплата через Повітові Союзи Кооператив і Філії „Просвіти“ тільки 1'50 зол. на рік, безпосередно в видавництві 2— зол. на рік. — Видає: Кравец Товариство Господарське „Сільський Господар“ у Львові, вул. Зіморівича ч. 20. 1164 1—1

ФОТОГРАФ ЯВУШЕВИЧ, м.т. Віл пенного Поля ч. 1. (біля Зеленої) Тел. 59 60. 1129 1—3

СПІЛЬНИКА в готівку і додарах глядає першорядний Миколай, стар. фірма у Львові — Зголошення до дня 3. січня 1929 р. Левицький, Охорони ч. 6. від год. 3. до 4. п. п. 1147 1—1

КУНІЮ бовішу підкасти пошкненого асу, найкраще ерекціонального. — Ласкаві зголошення слати до Адміністрації „Діла“ під „Чорнозем“, 1159 1—2

ІНСТРУКТОРКИ інтелектуальні для учеників IV кл. шк. народної друшкучі. — Зголошення гр. лат. Паросівський уряд в Мечинівці, в Березні. 1161 1—2

ІНЖ. ЄВГЕН АРХИПЕНКО. Не зник чі Вашої адреси, на пів досов пригадаю Вам, що вельсь в „Ділі“ в 1900 зол., а якій Ви забули забути, час уже викупити. — М. Терлецький, 1162 1—2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Спеціаліст нехут аеріа, серві і шпуга

д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46,

432 Пересвітлення Рентгеном. 01—5

КОМПЛЕТ перша 30Л. 28.

6 локон, 6 палок, 6 поків і 6 локонів зокон з хіського срібла. П-та сорта 28 зол. у Б. ГРИНБЕРГА, Сікстуська 4. Тел. 39-22.

МАРКИ для ПСІВ

НА 1929 рік виконує

АНДРІЙ БЕРЛІНСЬКИЙ

Львів, Словацького 4.

Поправу заступку кави „КОЛІНКА“ і домішку до кави „СТАР“ найліпше-найекономічніше.

Подяка.

Дня 22. вересня 1928 р. заснула в Бомі в віці ЛЮБОВ з Горалівської ЯНОВИЧЕВА, вдова по б. п. О. Іздріви Яновича, парохіві Хотині, повіт. Калущ. — в Козлові коло Буська в домі свого діда о. Івана Жигала, буського декана, — проживаючи 62 літ.

Приніта таким горем родичів, складає отсею дорогою ширю подяку в першу чергу Впр. о. декану Сидорові Зельському з Милитина Стар. за засканий провід в похороні і за прищальне слово при виході з хати. Впр. о. рик-кат. парохіві і суперіорові з Милитина Нова і Впр. о. крилошанинові Озімкевичу, о. деканом Лискові, о. тов. Калинєвичу, Впр. о. парохіві С. Гаврилюкові з Рішівки за проповідь в церкві і Всч. о. в Красної і Острові, а іменю Всч. о. Ілії Васильяківському за зворушливе надброне слово на владовішні. Крім цього складено сердечну подяку за відправлення пам'ятки в неділю вечером Впр. о. деканові Зельському, о. парохіві Кутхору Мошбоничеві, о. деканові Лискові і Всч. о. Гаврилюкові, як і Іх Шановним Жінкам, що були ласкаві особисто прибути зі словами розради і поміжю місцевій парохіві. Також ширю подяку церковним півням за гарний спів півчас Богослужіння в церкві і в походи на владовішні; Соколом і Громадством села Козлова, що в так величній числі віддали такий останки на вічний сурочиний, також дітятам з церк. Браїтка, Нахав Всенний нагородять Ваш труд сторично.

РОДИНА.